

TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2027

Pikku-Kaarlen päiväkoti

SISÄLLYS

1. PÄIVÄKODIN ESITTELY	1
2. LAPSIRYHMÄT	1
3. TOIMINNAN YLEISET JÄRJESTELYT	3
4. TOIMINTAKALENTERI.....	5
5. TYÖSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
6. TYÖSUUNNITELMAN KÄSITTELY	6
6.1 Henkilökunta	6
6.2 Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta	6

1. PÄIVÄKODIN ESITTELY

Pikku-Kaarlen päiväkoti sijaitsee osoitteessa Kaarlonkatu 10. Päiväkodissa toimii tällä toimintakaudella neljä vuorohoitoryhmää. Oravat on 0-3 -vuotiaiden ryhmä, Jänöit 4-5 -vuotiaiden ryhmä, Kondiet esikoululaisten ryhmä ja Reboit 0-3 -vuotiaiden ryhmä. Päiväkoti on avoinna lasten hoidontarpeen mukaisesti vuoden jokaisena päivänä.

Päiväkodissa työskentelee 20. Yksikössä työskentelee myös kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Päiväkodin hallinnossa työskentelee kaksi henkilöä, jotka vastaavat myös Hannilan päiväkodin hallinnosta.

2. LAPSIRYHMÄT

Oravat-ryhmässä tarjotaan vuorohoitoa ja varhaiskasvatusta 0-3 vuotiaille lapsille. Toimintakautena 2026-2027 ryhmässä työskentelee neljä kasvattajaa - yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Ryhmässä toimii toimintakauden alussa elokuussa 2026 yhteensä 10 lasta. Oravien ryhmätilat toimivat vuorohoidon pääpaikkana. Vuorohoidon toiminta keskittyy Oraviin aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Oravissa hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus tapahtuu ympäri vuorokauden mahdollisimman kodinomaisesti toimien, turvaa, yhdessä tekemistä, syliä ja lämpöä tarjoten. Pedagogiikka painottuu arjen perushoidollisiin tilanteisiin: wc-harjoituksiin, pukemisen ja riisumisen harjoitteluun, ruokailuun, leikkimiseen ja yhdessä toimimisen opetteluun. Opettelemme myös päivittäisten toimintojen yhteydessä ja tuokioilla värejä, laskuja, kirjaimia, kehonosia, käsitteitä, rytmytyksiä. Ruokailuhetket pidetään rauhallisina ja kiireettöminä, ne ovat arvokasta yhdessäolon ja oppimisen aikaa. Lasten kiinnostuksen kohteita havainnoidaan ja otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa. Tärkeää on myös yhteistyö vanhempien kanssa, jota on päivittäisten kohtaamisten lisäksi mm. vasujen, arviointien, vanhempainiltojen ja erilaisten tapahtumien myötä.

Toimintakautena 2026-2027 keskitymme erityisesti kielenkehityksen tukemiseen sekä kaveri- ja leikkitaitojen harjoitteluun, joihin liittyy vahvasti myös tunnetaidot. Erilaisten tarinoiden, lorujen, äänneharjoitusten ja suujumpan avulla pyrimme herättelemään ja vahvistamaan puhetaitoa. Omatoimisuuteen kannustetaan lapsen ikätason mukaan yhdessä harjoitellen. Tunnetaitoja harjoitellaan positiivisen pedagogiikan keinoin. Onnistumisista iloitseminen ja keuhut näkyvät toiminnassamme sanoin, ilmein, elein. Haasteisiin tai väärin tekemiseen vastaamme etsimällä vaihtoehdoisen toimintatavan pelkän kiellon sijaan.

Oravien viikossa on viikko-ohjelma, jota noudatamme mahdollisuuksien mukaan. Liikomme päivittäin ulkoilun ja leikin myötä.

Musiikki, laulut, lorut ja kirjat ovat päivittäin mukana arjessa. Teemme myös retkiä lähimaastoon mm. Oravien kummialueelle, jossa tutkimme luontoa ja vuodenaikojen vaihtumista. Karjalaisuus näkyy esimerkiksi synttärionnittelulaulussa, joka lauletaan karjalan kielellä. Vierailemme myös mahdollisesti Bomban alueella. Oravissa kestävän kehityksen teema näkyy pienten lasten arkeen soveltuen. Ruokailutilanteissa lapset harjoittelevat arvioimaan kuinka paljon jaksavat

syödä ja esimerkiksi käsienpesussa yksi paperi riittää kuivaamiseen. Kierrättäminen tulee esille sujuvasti arjen toiminnoissa.

Pyrimme toimimaan pienryhmissä, mikä mahdollistaa rauhallisen ilmapiirin toiminnassa. Pienryhmät määräytyvät vaihdellen esimerkiksi lasten iän tai mielenkiinnonkohteen mukaan. Pyrimme mahdollisimman pysyviin rakenteisiin, mutta vuorohoidon luonne tuo mukanaan vaihtuvuutta niin paikalla oleviin lapsiin kuin aikuisiinkin. Kaikki lapset ovat kuitenkin yhtä lailla kaikkien aikuisten vastuulla.

Jänöit -ryhmässä on toimintakauden 2025 alussa 18 lasta; iältään 4–5-vuotiaita. Jänöit-ryhmässä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa sekä kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Toiminnan sisältö ryhmässä vaihtelee viikoittain. Ohjattuun toimintaan kuuluu muun muassa musiikkia, satuja, kädentaitoja, liikuntaa sisällä ja ulkona, leikkiä ja retkiä. Lasten mielenkiinnon kohteita, toiveita ja ideoita huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Toiminnassa painottuu retket, luonto ja liikunta sekä kehotunnekasvatus. Pyrimme myös tukemaan lasten kielenkehitystä esim. lorujen, äänneharjoitusten ja suujumpan avulla. Matemaattisia valmiuksia harjoittelemme Niilo Mäki instituutin Nallematikan avulla. Ryhmällä on oma kummimetsä Mikonniemen sillan läheisyydessä, jossa käymme yhdessä mm. Metsämörri -retkillä. Toiminnassa painotetaan vahvuus- ja positiivista pedagogiikkaa. Lapsille pyritään osoittamaan heidän vahvuutensa ja opettamaan miten niitä voi hyödyntää.

Leikille annetaan aikaa ja tilaa pitkin päivää tilanteen mukaan. Aikuiset ovat myös leikkitilanteissa mukana. Tuetun leikin avulla harjoitellaan monenlaisia asioita, erityisesti sosiaalisia taitoja. Mahdollisiin kiusaamistilanteisiin puututaan heti. Lasten sosiaaliset, tiedolliset, kielelliset ja liikunnalliset valmiudet, sekä tunne-, vuorovaikutus- ja työskentelytaidot kehittyvät monipuolisen toiminnan lomassa kaikissa hoitopäivän tilanteissa. Perheiden kanssa teemme tiivistä yhteistyötä. Päivittäin keskustelemme lasten asioista ja vähintään kerran vuodessa käymme vasukeskustelut huoltajien kanssa. Lisäksi järjestämme vanhempainillan sekä yhteisiä toimintailtoja perheiden kanssa, esimerkiksi äitienpäivän ja isänpäivän merkeissä.

Kondiet – ryhmässä on tällä hetkellä 12 esikoululaista ja lisäksi viisi koululaista, jotka tarvitsevat varhaiskasvatusta satunnaisesti aamuisin, iltaisin tai viikonloppuisin sekä koulujen loma-aikoina. Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä ryhmäavustaja. Esikouluun on mahdollista osallistua joko aamupäivällä tai iltapäivällä. Esikoulussa käytetään Eläköön eskari -materiaalia.

Leikki on tärkeä osa lasten päivää, siitä he oppivat yhdessä toimimista ja muita sosiaalisia taitoja. Leikki ja tekemällä oppiminen ovat myös lapsen luontaisia oppimistapoja. Positiivisen pedagogiikan avulla vahvistetaan lapsen käsitystä itsestä ja omasta osaamisestaan. Ryhmässä harjoitellaan myös tunne- ja vuorovaikutustaitoja erilaisin menetelmin (esim. draaman, kirjojen, kuvien ja keskusteluiden avulla). Kiusaamistilanteisiin ryhmässä puututaan välittömästi. Luontokasvatusta ryhmässä toteutetaan mm. tekemällä retkiä lähiympäristöön ja omaan kummimetsään Mikonniemelle. Toiminnan sisältöä tarkastellaan koko lukuvuoden ajan lasten mielenkiinnon ja toiveiden mukaan lasten osallisuus huomioiden. Perheiden kanssa tehdään yhteistyötä esim. päivittäin keskustelemme lasten asioista ja käymme vuosittain leops-keskustelut huoltajien kanssa.

Reboit -ryhmässä on tällä hetkellä 12 lasta, iältään lapset ovat 0-3 vuotiaita. Ryhmässämme työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Ulkoilemme päivittäin lasten kanssa ja retkeilemme lähialueille viikoittain. Pidämme erilaisia lapsen ikätason huomioonottavia tuokioita, kuten erilaisia kädentaitoja ja musiikkituokioita. Loruttelella ja satuja lukemalla tuemme lasten kielellistä oppimista. Haluamme tarjota lapsille kiireettömän ja turvallisen kasvuympäristön ja ymmärrämme sylin tärkeyden. Opettelemme lasten kanssa erilaisia päivittäisiä toimintoja: potta/kuivaksi opettelu, pukeminen ja riisuminen, omatoiminen ruokailu ja ryhmässä toimiminen. Leikki on tärkeä osa lasten päivää, siitä he oppivat yhdessä toimimista ja muita sosiaalisia taitoja. Positiivisen pedagogiikan avulla vahvistamme lapsen käsitystä itsestä ja omasta osaamisestaan.

Lapsia ja heidän perheitään kohtelemme tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Pyrimme huomioimaan yksilölliset tarpeet. Haluamme luoda turvallisen ja positiivisen ilmapiirin.

3. TOIMINNAN YLEISET JÄRJESTELYT

Varhaiskasvatusta toteutetaan valtakunnallisen ja Nurmeksen kaupungin oman varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Esiopetuksessa noudatetaan Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita sekä Nurmeksen kaupungin omaa esiopetuksen suunnitelmaa.

Kaupungin strategian keskeiset arvot näkyvät päiväkodin toiminnassa monin eri tavoin. Monipuolista **yhteistyötä** tehdään päivittäin lasten, perheiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Avoimuus, aloitteellisuus ja toisten kunnioittaminen ovat tärkeitä yhteistyön kulmakiviä, joita opetamme myös lapsille. Tiedonkulkuun panostaminen, joustavuus ja myönteinen asenne edesauttavat **sujuvan arjen** toteutumista. **Vastuullisuus** näkyy kaikessa toiminnassa lasten kanssa: lapset ansaitsevat laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja siksi on tärkeää, että henkilöstö kehittää ja ylläpitää aktiivisesti omaa ammattitaitoaan ja osaamistaan. Vastuullista elämäntapaa harjoitellaan myös lasten kanssa, esimerkiksi kiinnittämällä huomiota ruokahävikkiin ja kierrättämiseen. Lasten ja perheiden moninaiset tarpeet vaativat henkilöstöltä joustavuutta, **muutoshalukkuutta** ja rohkeutta kokeilla uusia asioita.

Päivittäinen kasvatus ja opetus on kokonaisvaltaista ja se käsittelee samanaikaisesti useampia rinnakkaisia sisältöalueita, jotka tukevat toisiaan. Leikki ja tekemällä oppiminen ovat lapsen luontaisia oppimistapoja. Tätä käytetään hyväksi päivän kaikkina aikoina, myös ruokailussa, pukemisessa ja ulkoilussa.

Laaja-alainen osaaminen otetaan huomioon kaikessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnassa: toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä kehitettäessä sekä kasvatus- ja opetustyössä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet (Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, Monilukutaito, Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen, Osallistuminen ja vaikuttaminen) tukevat lasten valmiutta suuntautua elinikäiseen oppimiseen ja luovat pohjaa kestäväen elämäntavan omaksumiselle.

Esiopetus ja varhaiskasvatus ovat eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksia ovat:

- Ilmaisun monet muodot
- Kielen rikas maailma
- Minä ja meidän yhteisömme
- Tutkin ja toimin ympäristössäni
- Kasvan ja kehityn

Yhteistyö eri tahojen kanssa

Yhteistyö kaupungin eri varhaiskasvatussyksiköiden välillä edistää toiminnan yhtenäisyyden toteutumista. Varhaiskasvatussuunnitelman käytöstä vaihdetaan kokemuksia vuosittaisissa tapaamisissa. Nurmeksen esiopettajat kokoontuvat suunnittelemaan ja arvioimaan esiopetusta säännöllisesti toimintakauden aikana. Yhteistyö esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen välillä sujuu yhteisen suunnitelman, nivelkellon mukaisesti syksyllä ja keväällä. Pikku-Kaarlen päiväkodin sisällä tehdään lisäksi yhteistyötä mm. juhlien, teemaviikkojen ja yhteisten tapahtumien järjestämisessä.

Vanhempien kanssa käydään keskusteluja lapsen kehityksen ja oppimisen edellytyksistä ja mahdollisista tukitoimenpiteistä. Keskusteluja pyritään pitämään vähintään kerran toimintavuodessa. Koko perheelle järjestetään ryhmittäin jouluihin ja kevätjuhlat, lisäksi pienimuotoisempia eri teemoihin liittyviä kokoontumisia ja vanhempainiltoja tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten vanhempien kanssa kuulumisia vaihdetaan päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa.

Muutaman kerran vuodessa kokoontuvassa varhaiskuntoutustyöryhmässä toteutetaan moniammatillista yhteistyötä. Vuoden aikana tehdään yhteistyötä kasvatus- ja perheneuvolan, neuvolan, suuhygienistin, lastensuojelun, toiminta-, puhe- ja fysioterapeuttien, katsomuksellisten yhteisöjen, koulujen, kirjaston, palo- ja pelastusviranomaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa.

4. TOIMINTAKALENTERI

ELOKUU	Tutustumista toisiimme, päiväkotiin ja päiväkodin sääntöihin, marjat
SYYSKUU	Syksyn satoa, ortodoksisen seurakunnan edustajat vierailevat päiväkodissa, koko talon yhteinen lauluhetki
LOKAKUU	Keskustelutuokiot vanhempien kanssa, syksyn merkit luonnossa, koko talon yhteiset Halloween-naamiaiset, ev.lut.haudausmaalla ja kappelissa vierailu, koko talon yhteinen lauluhetki
MARRASKUU	Keskustelutuokiot vanhempien kanssa, luistelua jäähallilla, isänpäivä valmistelu, seurataan talven tuloa, koko talon yhteinen lauluhetki
JOULUKUU	Ev.lut.seurakunnan joulumuskari kirkossa, koko talon yhteinen joulutapahtuma, mahdolliset joulujuhlat, jouluruokailu, koko talon yhteinen lauluhetki
TAMMIKUU	Talvi, hiihto- ja luistelukaudet mahd.alkavat, ev.lut.seurakunnan järjestämää talviaiheista toimintaa päiväkodin pihalla, koko talon yhteinen lauluhetki
HELMIKUU	Luistelua, ystävänpäiväjuhlat, isovanhempien/rakkaanpäivä, hiihtoa, mäenlaskutapahtuma, koko talon yhteinen lauluhetki
MAALISKUU	Hiihtokausi jatkuu, ort.seurakunnan tuokio pyhäkössä (kirkko/tsasouna), koko talon yhteinen lauluhetki
HUHTIKUU	Pääsiäinen, kevään merkit luonnossa, koko talon yhteinen lauluhetki
TOUKOKUU	Vappu, esikoululaisilla kouluun tutustumispäivä, äitienpäivä valmistelu, keskustelutuokiot vanhempien kanssa, alkuopettajien vierailut, Nurmeksen seurakunnan päiväkerhotyön 60 v. juhlat, kevätretki, kevätjuhlat, koko talon yhteinen lauluhetki

5. TYÖSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Arviointi perustuu siihen, miten hyvin varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman yleiset tavoitteet ja lapsen omissa suunnitelmissa asetetut tavoitteet toteutuvat. Arviointia suoritetaan jatkuvasti kasvattajan ja lapsen vuorovaikutuksessa työskentelyn ja oppimisprosessin edetessä. Palautetta annetaan kasvattajan ja huoltajien sekä mahdollisesti myös lapsen kanssa käytävissä säännöllisissä keskusteluissa. Kasvattajan tulee edistää lapsen edellytyksiä itsearviointiin, mikä tukee erityisesti lapsen minäkuvan kehittymistä ja oman työskentelyn jäsentämistä. Arvioinnissa painotetaan lapsen kasvu- ja oppimisprosessin edistymistä pikemmin kuin vain tavoitteiden saavuttamista. Jatkuva arviointi toteutetaan koko toiminnan ajan henkilöstön, lasten ja vanhempien kanssa.

Esiopettajien palaverissa ja tiimikokouksissa arvioidaan menetelmien ja sisältöjen toimivuutta. Uutta vuosisuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon arvioinneissa esille nousseet kehittämis-kohteet.

Nurmeksen kaupungin varhaiskasvatuksessa on käytössä Valssi - Varhaiskasvatuksen laadun arviointijärjestelmä, joka on tarkoitettu varhaiskasvatustoiminnan arvioimiseen ja kehittämiseen.

6. TYÖSUUNNITELMAN KÄSITTELY

6.1 Henkilökunta

Työsuunnitelma on laadittu yhteistyössä päiväkodin ryhmien kesken. Jokainen ryhmä on myös käynyt läpi omaa osastoaan koskevat asiat työsuunnitelman osalta. Työsuunnitelmaa käytetään toiminnan suunnittelun pohjana.

6.2 Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta käsittelee työsuunnitelman kokouksessaan syksyn 2026 aikana.